

ÇEVRESEL BOYUTLARIN ETKİ DEĞERLENDİRMESİ PROSEDÜRÜ

Doküman No	PR.005
İlk Yayın Tarihi	07.11.2024
Revizyon Tarihi	-
Revizyon No	0
Sayfa	1/7

1. AMAÇ VE KAPSAM

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesin 'de yürütülen faaliyetlerinin çevresel boyutlarından dolayı çevreye olan etkilerinin değerlendirilmesi, değerlendirme sonucu belirlenen çevresel etkilere karşı önlemlerin alınması, alınacak önlemlerin izlenmesi ve gözden geçirilmesi bu prosedürde belirlenen ilkeler çerçevesinde gerçekleştirilir.

2. İLGİLİ DÖKÜMANLAR

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği (Resmî Gazete Tarihi: 25.11.2014 Resmî Gazete Sayısı: 29186)

ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemleri Standardı

3. TANIMLAR VE KISALTMALAR

3.1. Tanımlar

Çevre: Alanya Alaattin Keykubat Üniversitesi'nin faaliyetlerini yürüttüğü hava, su, toprak, doğal kaynaklar, flora, fauna, insanlar ve bunların karşılıklı ilişki içerisinde olduğu ortam.

Çevresel Boyut: Alanya Alaattin Keykubat Üniversitesi'nin, çevre ile etkileşime giren veya girebilen faaliyet, ürün veya hizmetlerinin bir unsuru.

Çevresel Etki: Kısmen veya tamamen, Alanya Alaattin Keykubat Üniversitesi'nin faaliyetleri ve hizmetleri sırasında oluşan çevresel boyutların toprağa, suya, havaya, ekosisteme olabilecek olumlu ve olumsuz herhangi bir değişiklik/katkı ile doğal kaynak tüketimine sebebiyet verebilecek değişiklikler.

Etkinin Ölçeği- Üniversite Sınırı: Alanya Alaattin Keykubat Üniversitesi'nin mülkiyet sınırı.

Etkinin Ölçeği- Bölgesel: OSB sınırları içerisindeki alan.

Etkinin Ölçeği- Bölge Dışı: 'Bölgesel' tanımının dışında kalan tüm alanlar.

Etkinin Şiddeti- Çevresel Zararı Yok (1): Alanya Alaattin Keykubat Üniversitesi'nin kapsamı içerisindeki etki şiddetinin bütününde düşük/ yok olarak değerlendirilen.

Hazırlayan	Sistem Onayı	Yürürlük Onayı
Bölüm Kalite Sorumlusu	Kalite Koordinatörü	Üst Yönetici

ÇEVRESEL BOYUTLARIN ETKİ DEĞERLENDİRMESİ PROSEDÜRÜ

Doküman No	PR.005
İlk Yayın Tarihi	07.11.2024
Revizyon Tarihi	-
Revizyon No	0
Sayfa	2/7

Etkinin Şiddeti- Arazi İçinde Sınırlı Çevresel Zarar (3): Alanya Alaattin Keykubat Üniversitesi'nin kapsamı içerisindeki alan içerisinde meydana gelen çevresel zarar

Etkinin Şiddeti- Arazi Sınırları Dışında Çevresel Zarar (7): Alanya Alaattin Keykubat Üniversitesi'nin kapsamı dışındaki alanda meydana gelen/gelebilecek çevresel zarar.

Etkinin Şiddeti- Çevresel Engel Oluşturma (15): Alanya Alaattin Keykubat Üniversitesi'nin yakın komşularına verebileceği ve şikayet unsuru oluşturabilecek çevresel zarar.

Etkinin Şiddeti- Ciddi Çevresel Zarar (40): Alanya Alaattin Keykubat Üniversitesi'nin faaliyetlerinden kaynaklı olarak çevreye verebileceği ciddi çevresel zarar.

Etkinin Şiddeti- Çevresel Felaket (100): Felaket Durumu(Deprem, sel, yangın, kimyasal döküntü, elektrik kesintisi, sabotaj, terör saldırısı vb.)

Frekans: Etkinin ortaya çıkma olasılığını ifade eder.

Frekansı yılda bir kez veya daha seyrek (0,5): Etkinin yılda bir kez veya daha az şekilde gerçekleşmesi.

Frekansı yılda birkaç defa veya seyrek (1): Etkinin yılda birkaç defa tekrarlanan şekilde gerçekleşmesi.

Frekansı sık değil, ayda bir veya birkaç defa (2): Etkinin ayda bir veya birkaç defa şekilde gerçekleşmesi.

Frekansı ara sıra, haftada bir veya birkaç defa (3): Etkinin haftada bir veya birkaç defa şekilde gerçekleşmesi.

Frekansı sık, günde bir veya birkaç defa (6): Etkinin günde bir veya birkaç defa şekilde gerçekleşmesi.

Frekansı sürekli (10) : Etkinin bir saatte birkaç kere gerçekleşmesi.

Hazırlayan	Sistem Onayı	Yürürlük Onayı
Bölüm Kalite Sorumlusu	Kalite Koordinatörü	Üst Yönetici

ÇEVRESEL BOYUTLARIN ETKİ DEĞERLENDİRMESİ PROSEDÜRÜ

Doküman No	PR.005
İlk Yayın Tarihi	07.11.2024
Revizyon Tarihi	-
Revizyon No	0
Sayfa	3/7

4. SORUMLULUKLAR VE UYGULAMA

4.1. Sorumluluklar

Çevresel boyutların belirlenmesi ve değerlendirilmesi ile ilgili çalışmalarını yürütmekten ve ÇBED Listesi'nin hazırlanmasından, güncellenmesinden EYS Birimi sorumludur.

4.2. Uygulama

4.2.1. Çevresel Boyutları Belirleme Ekipleri ve Sorumlulukları

Çevresel boyutlarının belirlenmesi faaliyetlerinin yürütülmesi EYS Birimi çalışanları, bölüm yöneticileri, Çevre mühendisi ve Çevre danışmanı tarafından yapılır.

4.2.2. Belirlenmiş çevresel etkilere karşı önlemlerin alınması öncelikle bölüm yöneticilerin, alınacak önlemler için gereken kaynağın büyüklüğüne bağlı olarak ise yönetimin sorumluluğundadır.

4.2.3. Alanya Alaattin Keykubat Üniversitesi'ne gelen misafir, taşeron, müteahhit, tedarikçi ve müşteriler çevresel boyutların belirlenmesi faaliyetleri kapsamında belirlenen önlemlere uygun hareket etmekte yükümlüdür. Bu yükümlülüğün yerine getirilebilmesi için gerekli bilginin verilmesi, ziyaretin ve/veya iş ilişkisinin koordinasyonunu yürüten kişi veya ünitelerin sorumluluğundadır.

4.2.4. Yapılan faaliyetler sonunda ortaya çıkacak çevresel etkiler ile önemli çevresel boyutların belirlenmesi çalışmaları ve alınacak önlemlerin tüm çalışanlarla paylaşılması ve çalışanların bilinçlendirilmesi esastır.

4.3. Çevresel Boyutların Belirlenmesi

4.3.1. Çevresel boyutların belirlenmesi ve etki değerlendirmesi için göz önüne alınacak faaliyetler;

- Çevresel boyutlarının belirlenmesi ve etkilerinin değerlendirilmesi çalışmaları, faaliyet akış şemalarında esas alınan ana faaliyetler / ürünler / hizmetler ile ilgili kaynaklar belirlenir.

Hazırlayan	Sistem Onayı	Yürürlük Onayı
Bölüm Kalite Sorumlusu	Kalite Koordinatörü	Üst Yönetici

ÇEVRESEL BOYUTLARIN ETKİ DEĞERLENDİRMESİ PROSEDÜRÜ

Doküman No	PR.005
İlk Yayın Tarihi	07.11.2024
Revizyon Tarihi	-
Revizyon No	0
Sayfa	4/7

- Kullanılan ham maddeler, teçhizat ve ekipmanlar, önceki bilgi ve tecrübeler, aynı faaliyetle bağlantılı çevresel etkiler belirtilerek süreçler analiz edilir. Çevre boyut ve etkilerini belirlemek için üretimdeki yan süreçler ve dış faaliyetler dikkate alınır.
- Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda ÇBED Listesine öncelikle; ana faaliyet / hizmet şemalarındaki girdi, çıktı, gürültü, emisyon, sıvı atık, tehlikeli/tehlikesiz atıklar (atık kodları) ve olağan dışı durum, acil haller, kimyasal madde ve nakliyecileri, makine ve ekipmanları devreye alma ve devreden çıkarma, uymakla yükümlü olunan kanun ve yönetmelikler ve diğer çevresel boyutları bölümleri doldurulur, belirlenen çevre boyutları **Madde 4.2.2.**'de belirtilen esaslar çerçevesinde değerlendirilir.

4.3.2. Çevresel Boyutların Belirlenmesi ve Etkilerinin Değerlendirilmesi

4.3.2.1. Alanya Alaattin Keykubat Üniversitesi'nde faaliyetlerin, çevre üzerindeki etkilerini belirlemek, ürün ve hizmetleri çevre açısından kontrol altına almak amacıyla yapılan çevresel boyutların belirlenmesi ve etkilerinin değerlendirilmesinde ÇBED Listesi ve ÇBED Proses Kartı kullanılır.

4.3.2.2. Ana faaliyeti ve onu oluşturan alt faaliyetlere ait çevre boyutlarının belirlenmesi ve etkilerinin değerlendirilmesi Kinney Puanlama Sistemi ile yapılmaktadır.

Bu amaçla;

$$\text{Etki Puanı} = \text{ŞANS} \times \text{FREKANS} \times \text{ŞİDDET}$$

Hazırlayan	Sistem Onayı	Yürürlük Onayı
Bölüm Kalite Sorumlusu	Kalite Koordinatörü	Üst Yönetici

ÇEVRESEL BOYUTLARIN ETKİ DEĞERLENDİRMESİ PROSEDÜRÜ

Doküman No	PR.005
İlk Yayın Tarihi	07.11.2024
Revizyon Tarihi	-
Revizyon No	0
Sayfa	5/7

ÇEVRESEL BOYUTLARIN ETKİ DEĞERLENDİRME (ÇBED)		Kinney (mathematical risk evaluation)'in metodu temel alınmıştır : Etki Puanı = ŞANS x FREKANS x ŞİDDET						
OLASILIK DEĞERİ	ŞANS etkinin olma olasılığı	0,5	FREKANS DEĞERİ	FREKANS etkinin zaman içinde tekrar sayısı	0,5	ŞİDDET DEĞERİ	ŞİDDET çevre üzerinde yaratacağı tahmini zarar	3
10	beklenir / kesin		10	hemen hemen sürekli (bir saatte birkaç defa)		100	çevresel felaket	
6	yüksek / oldukça mümkün		6	sık (günde bir veya birkaç defa)		40	ciddi çevresel zarar	
3	olası		3	ara sıra (haftada bir veya birkaç defa)		15	çevresel engel oluşturma, yakın çevreden şikayet	
1	mümkün fakat düşük		2	sık değil (ayda bir veya birkaç defa)		7	arazi sınırları dışında çevresel zarar	
0,5	beklenmez fakat mümkün		1	seyrek (yılıda birkaç defa)		3	arazi içinde sınırlı çevresel zarar	
0,2	beklenmez		0,5	çok seyrek (yılıda bir veya daha seyrek)		1	çevresel zarar yok	
ETKİ SKORU		0,75	ÇEVRESEL UNSUR DEĞERLENDİRME SONUCU					
400 < R			tolerans gösterilemez etki, hemen gerekli önlemler alınmalı / veya tesis, bina, çevrenin kapatılması düşünülmelidir					
200 < R < 399			esaslı etki, kısa dönemde iyileştirilmelidir (birkaç ay içinde)					
70 < R < 199			önemli etki, uzun dönemde iyileştirilmelidir (yıl içinde)					
20 < R < 69			olası etki, gözetim altında uygulanmalıdır					
R < 19		>	önemsiz etki, önlem öncelikli değildir <					

4.3.3. Çevresel Etkileri Kontrol ve Önleme Faaliyet Planının Hazırlanması ve Gözden Geçirilmesi

1. Tüm etkiler için puanlama yapıldıktan ve önem derece puanları oluşturulduktan sonra ortaya çıkan önem derece puanlarına göre etkileri en aza indirmek için kontrol ve önleme faaliyet planları oluşturulur.

KRİTERLER:

- 1) Etki skoru, "400<R" olanlar, "Tolerans Gösterilemez" olanlardır. Hemen aksiyon alınmalı ve gerekirse proses durdurulmalı, tesis kapatılmalıdır.

Hazırlayan	Sistem Onayı	Yürürlük Onayı
Bölüm Kalite Sorumlusu	Kalite Koordinatörü	Üst Yönetici

ÇEVRESEL BOYUTLARIN ETKİ DEĞERLENDİRMESİ PROSEDÜRÜ

Doküman No	PR.005
İlk Yayın Tarihi	07.11.2024
Revizyon Tarihi	-
Revizyon No	0
Sayfa	6/7

- 2) Etki skoru, “ $200 < R < 399$ ” olanlar, “Esaslı Etki” kapsamında ele alınır. Kısa dönemde aksiyon alınmalı ve iyileştirmeye gidilmelidir. Aksiyon sonrası değerlendirilmede “Olası Etki” yada “Olası Etki” kapsamına düşürülerek izlenmelidir.
- 3) Etki skoru, “ $70 < R < 199$ ” olanlar, “Önemli Etki”dir. Yıl içerisinde iyileştirmeye gidilmelidir. Yıllık gözden geçirme toplantılarında da değerlendirilmelidir. Aksiyon sonrası değerlendirilmede “Olası Etki” yada “Olası Etki” kapsamına düşürülerek izlenmelidir.
- 4) Etki skoru, “ $20 < R < 69$ ” olanlar “Olası Etki”dir. Gözetim altında tutulmalıdır.
- 5) Etki skoru, “ $R < 19$ ” olanlar “Önemsiz Etki”dir. Aksiyon alınmasına gerek bulunmamaktadır.

2. Ele alınan faaliyet konusunda faaliyet konusunun sorumlusunun da katılacağı ekiple çevresel etkileri kontrol ve önleme faaliyet planları hazırlanır. Hazırlanan planlarda amaç ve hedefler, bu amaç ve hedeflere ulaşmak için termin, kaynak ve sorumlular tespit edilir.

3. Amaç ve hedefler tespit edilirken hukuki şartlarla, diğer kaynaklarda koşulan şart ve gereklilikler, konuyla ilgili çevresel boyutlar, ayrıca önemli çevre boyutları, teknoloji konusundaki seçim imkânları, mali durum, işletme şartları ve iş durumu göz önüne alınır.

4. Çevresel etkileri kontrol ve önleme faaliyet planlarının hazırlanması ve izlenmesi kapsamında, ünitelerin yapmış oldukları faaliyetleri en az senede bir olmak üzere yıllık YGG Toplantılarında gözden geçirilerek gelişmelerin “İyileştirme Sonrası Toplam Skor” kısmına kaydedilmesi ve gereken önlemlerin alınması esastır.

5. 3. taraflardan (müşteri, komşu kuruluşlar, yerel yönetim, diğer kuruluşları...vb) önemli çevre boyutları ile ilgili paylaşım talebi gelmesi durumunda üst yönetimin onayı ile kontrollü doküman olarak paylaşılır.

4.3.4. Değişen Şartlar ve Revizyonlar

1. Çevresel boyutların etki değerlendirmesi listesi oluşturulduktan sonra, proaktif ve reaktif tedbirler alınarak, kontrol ve önleme faaliyet planları uygulandıktan sonra yeni uygulama ile ilgili prosedür ve talimatlarda değişiklik yapılır. İyileştirme sonrası tekrar skora yapılır.

Hazırlayan	Sistem Onayı	Yürürlük Onayı
Bölüm Kalite Sorumlusu	Kalite Koordinatörü	Üst Yönetici

ÇEVRESEL BOYUTLARIN ETKİ DEĞERLENDİRMESİ PROSEDÜRÜ

Doküman No	PR.005
İlk Yayın Tarihi	07.11.2024
Revizyon Tarihi	-
Revizyon No	0
Sayfa	7/7

2. Çevresel boyutların etki değerlendirmesi, sürekli güncelleştirilmesi gereken bir çalışmadır. Bu nedenle kontrol önlemlerinin yeterliliği sürekli gözden geçirilmenin konusu olmalı ve gerekli ise güncelleştirme yapılmalıdır.

3. Çevresel boyutların etki değerlendirmesi; kullanılan malzeme / teçhizat / ekipmanlarda uygulanan yöntemlerde, yapılan ölçümlerde, çevresel faktörlerde, çalışma ortamında çevresel etki miktarını etkileyecek bir değişiklik olduğunda hemen, faaliyetlerde bir değişiklik olmaması durumunda ise yılda bir gözden geçirilir.

4. Uygulamamın sürekliliği, kalıcılığı için prosedür ve talimatlar yeni uygulamalara göre revize edilir, gerekli eğitimler doğrultusunda verilir.

5. İLGİLİ KAYITLAR

Kayıt Adı	Saklama Yeri	Saklama Süresi
Çevresel Boyutların Etki Değerlendirmesi Listesi (LS.033)	Entegre YS (50001&14001) Ortak Klasör	Süresiz

6. EKLER

Revizyon No:	Revizyon Tarihi:	Yapılan Değişiklikler :

Hazırlayan	Sistem Onayı	Yürürlük Onayı
Bölüm Kalite Sorumlusu	Kalite Koordinatörü	Üst Yönetici